

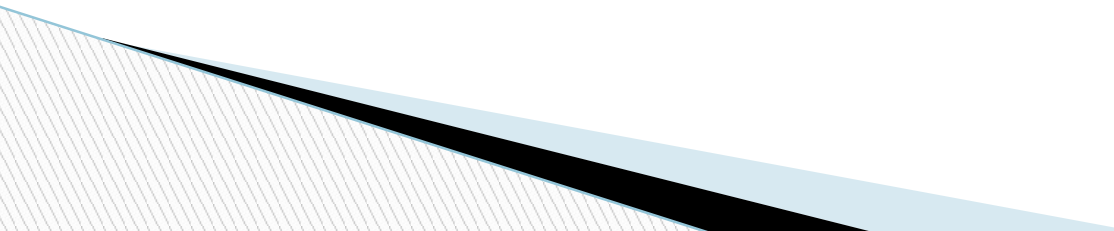

La síndrome de Down

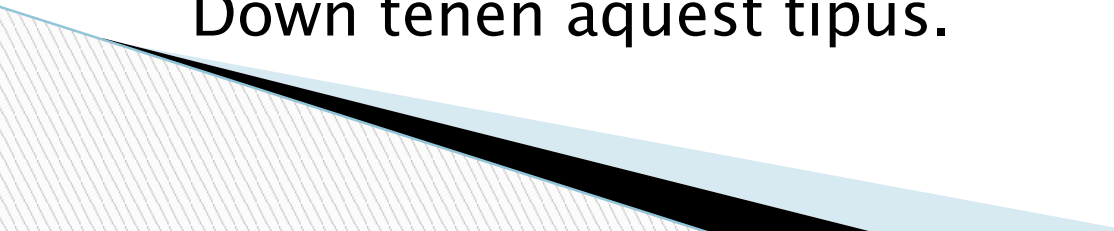
Olga Pont i Nesta

Novembre 2019

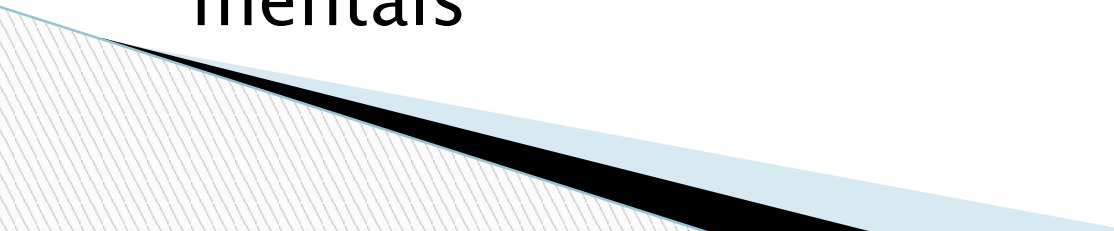
INTENCIÓ de parlar de...

- ▣ Característiques Biològiques
  - ▣ Característiques de personalitat
  - ▣ Motricitat
  - ▣ Atenció
  - ▣ Percepció
  - ▣ Aspectes cognitius
  - ▣ Memòria
  - ▣ Llenguatge
  - ▣ Conducta
  - ▣ Sociabilitat
-

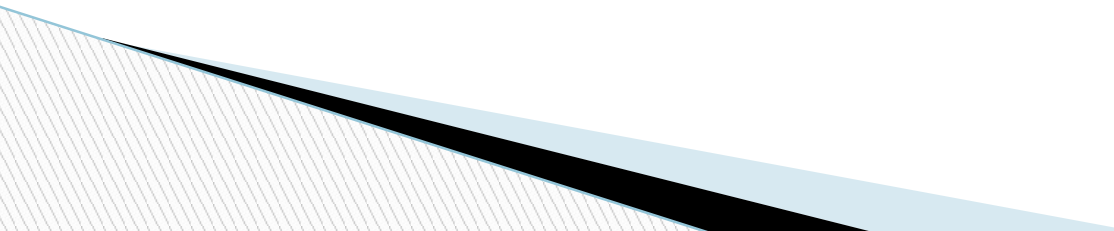
ALTERACIONS CROMOSÒMIQUES

- ▣ **La trisomia 21 regular:** en què totes les cèl·lules del cos posseeixen un cromosoma 21 adicional. Al voltant del 94% de les persones amb síndrome de Down tenen aquest tipus.
  - ▣ **La translocació:** en què el material del cromosoma 21 adicional s'adhereix a un altre cromosoma. Al voltant del 4% de les persones amb síndrome de Down tenen aquest tipus.
  - ▣ **El mosaic:** en què només algunes de les cèl·lules tenen el material del cromosoma 21 adicional. Al voltant del 2% de les persones amb síndrome de Down tenen aquest tipus.
-

Característiques Biològiques

- ▣ Cardiopaties
  - ▣ Alteracions sensorials: auditives i visuals (nistagmus, estrabisme i miopies)
  - ▣ Hipotonia muscular i laxitud lligaments
  - ▣ Alteracions tiroïdals
  - ▣ Llindar més alt de la percepció del dolor
  - ▣ Desenvolupament evolutiu: retards en les adquisicions
  - ▣ Altres: cèliaquia, odontologia, pell, ts. mentals
-

Suggeriments d' intervenció

- ▣ Estar atents a les seves queixes com de dolor com de malestar o ànim decaïgut.
  - ▣ No utilitzar terminologia mèdica quan parlem d'ells
  - ▣ Intervenció educativa: hem allargat la seva vida treballem per eixamplar-la
-

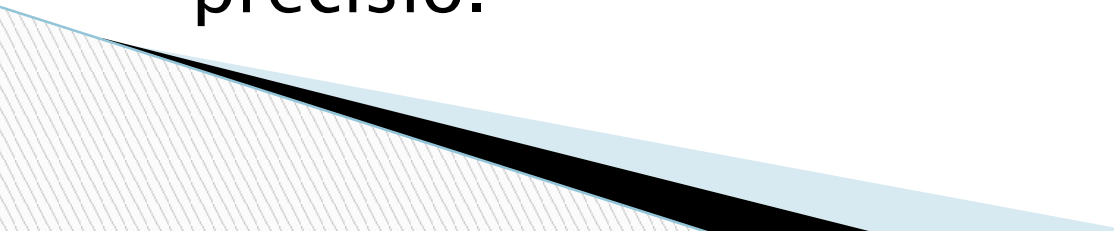
Característiques de personalitat

- ▣ Tossudes
- ▣ Afectuoses
- ▣ Sociables
- ▣ Submises

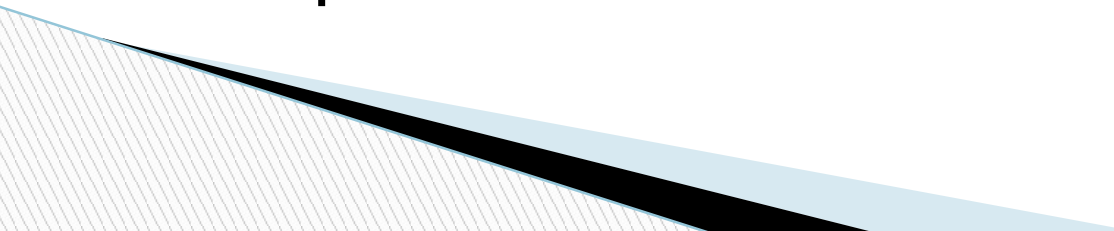
TÒPICS

Característiques de personalitat

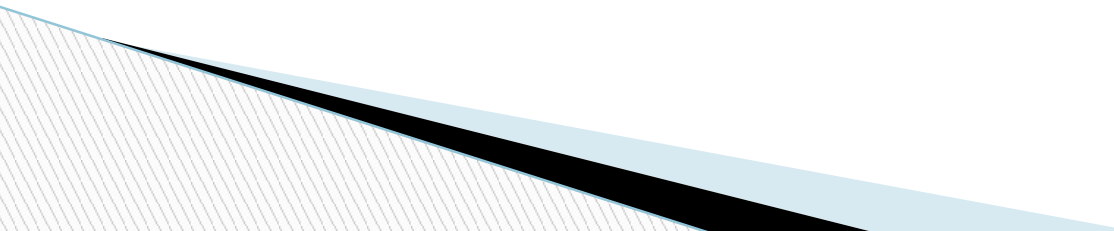
- Poca iniciativa
  - Menys capacitat per inhibir-se
  - Solen ser col·laboradores, sociables i afectuoses.
  - Persistents en les seves conductes
  - Resistències als canvis
  - Poca perseverança en les tasques i utilitzen la seva capacitat social per evitar-les
  - Laboralment son constants, puntuals, responsables i fan les tasques amb cura i precisió.
-

Suggeriments d' intervenció

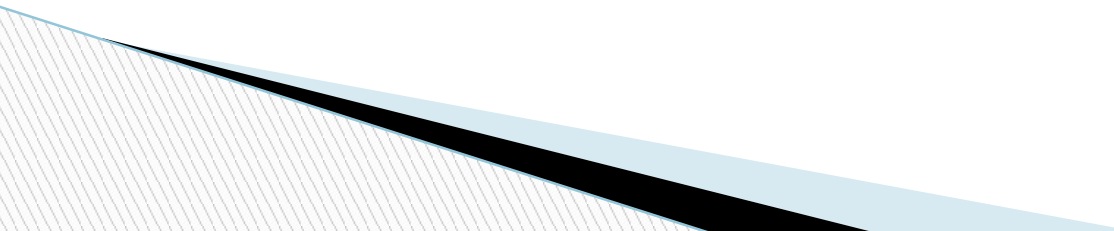
- Més que acceptar com són “pobrets” , ajudar-los a millorar
  - Cal adaptar el programa educatiu a la personalitat de cadascú.
  - Incentivar pq participi en els jocs i activitats de grup.
  - Es necessari donar un control extern per inhibir les seves actuacions, després serà un autocontrol
  - Han de canviar de tasques amb certa freqüència
-

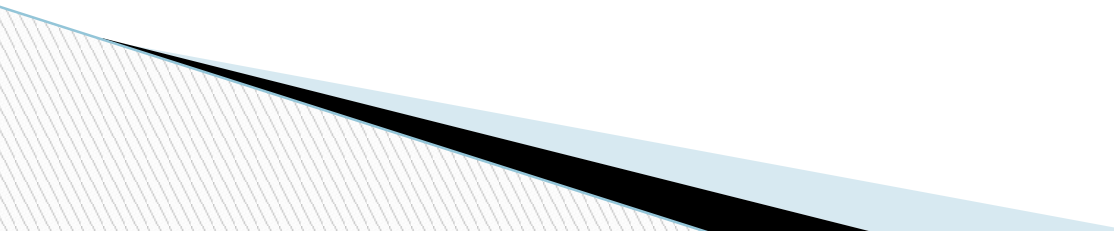
Motricitat

- ▣ Maldestres : fina i gruixuda
  - ▣ Lentitud en la seva motricitat
  - ▣ Mala coordinació
  - ▣ Hipotonia muscular i laxitud dels lligaments
  - ▣ Dificultats amb antigravetat (saltar-pujar)
  - ▣ Tendència al sobrepès
-

Suggeriments d'intervenció

- Programes d'atenció precoç
  - Exercici físic regular aprofitant els hàbits de la família.
  - Fer esport: caminar, nedar, ballar...
  - Estudi previ de característiques físiques i de salut per prevenir riscos.
  - Necessiten menys ingesta calòrica que altres infants mateixa edat i talla.
-

Atenció

- ▣ Depèn molt de la motivació
  - ▣ Dificultat atenció focalitzada (centrar l'atenció) i atenció sostinguda(manteniment de l'atenció)
  - ▣ Facilitat de distracció davant els estímuls
-

Suggeriments d' intervenció

- Programar exercicis per augmentar els períodes d'atenció
- Buscar la motivació: activitats variades, amenes
- Ens dirigim mirant-los als ulls, eliminem estímuls distractors, presentar els elements d'un en un , evitar missatges diferents al mateix temps.
- No confondre manca d'atenció amb **demora de resposta**, el període de latència és més llarg.

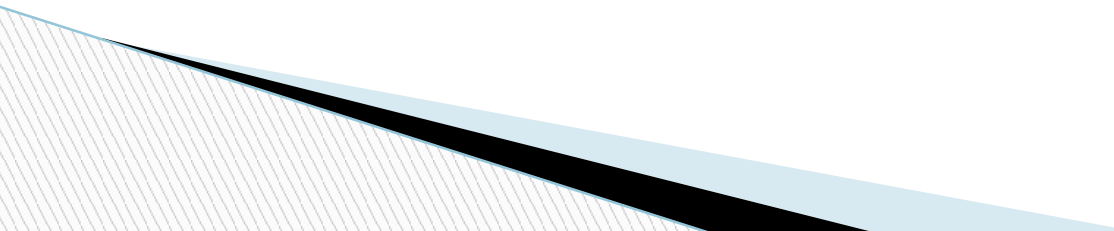
Percepció

- ▣ Millor percepció visual que auditiva
- ▣ Umbral de resposta davant estímuls és més elevat.

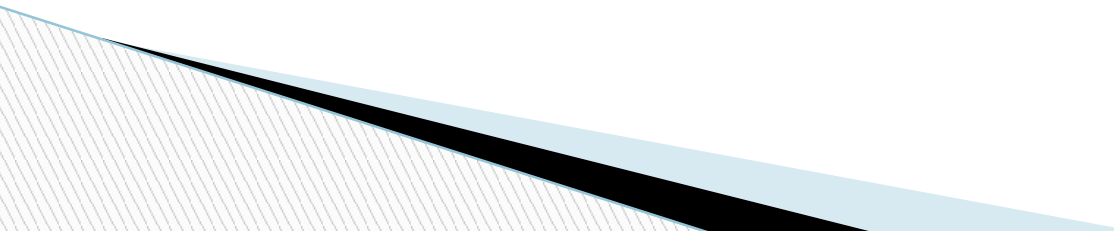
Suggeriments d' intervenció

- ▣ Presentar la informació de forma visual: imatges, dibuixos, pictos, fotos...
- ▣ Els estímuls presentar-los en diferents sentits (multisensorial)
- ▣ Aprenentatge amb : modelatge, la pràctica de la conducta i fer les activitats amb objectes i imatges .

Aspectes cognitius

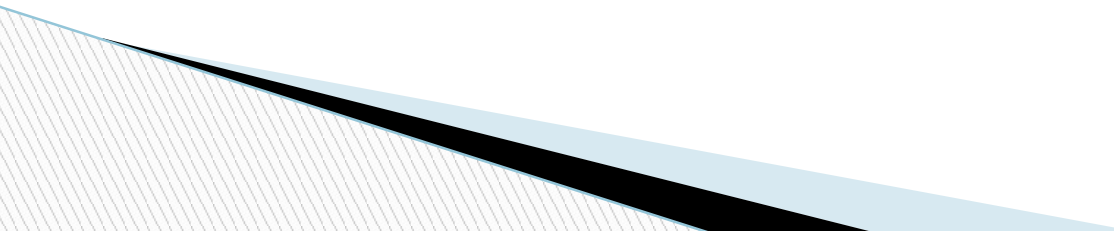
- Retard cognitiu lleu o moderat
  - Dificultats per gestionar diverses informacions
  - Lentitud per processar i codificar la informació i dificultat per interpretar-la
  - Millors resultats en proves manipulatives que en proves verbals.
  - Comprensió literal.
-

Suggeriments d' intervenció

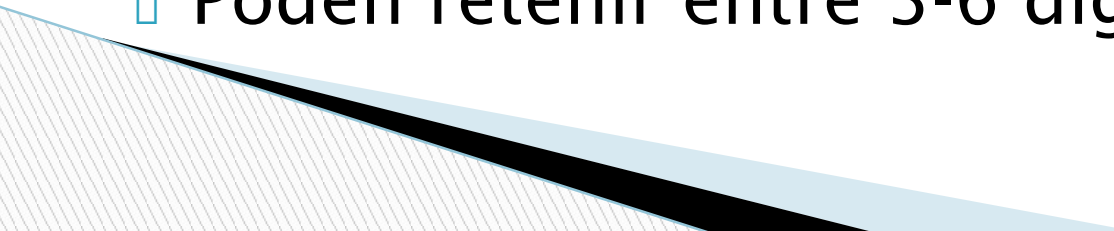
- ▣ Parlar a poc a poc, missatges breus, concrets, senzills i directes. No utilitzar el doble sentit.
  - ▣ Donar temps per que responguin
  - ▣ No donar per suposat que saben coses si no ho demostren, cal explicar inclús les coses més senzilles.
  - ▣ Programar generalització i manteniment de les conductes
-

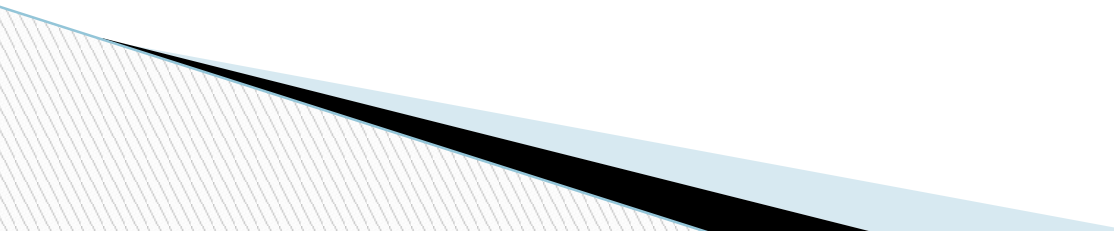
Suggeriments d'intervenció

- ▣ Es treballa des d'allò concret fins a allò abstracte, d'allò manipulatiu a allò intel·lectual.
  - ▣ Treball sistemàtic amb les bromes
  - ▣ Programes d'educació emocional
-

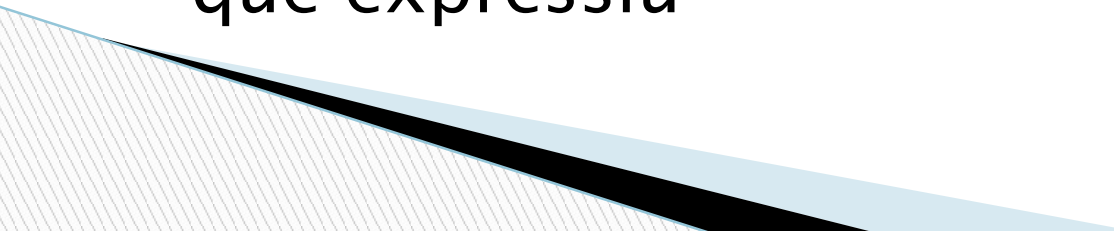
Memòria

- Millor memòria visual que auditiva
  - Memòria procedimental i operativa ben desenvolupada. Poden fer tasques seqüenciades amb precisió
  - Li costa seguir més de tres instruccions seqüenciades .
  - Poden retenir entre 3-6 dígit
-

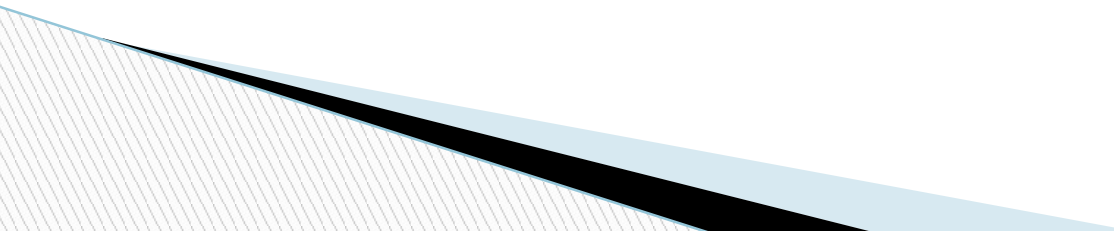
Suggeriments d' intervenció

- ▣ La memòria s'entrena
  - ▣ Necessiten estratègies: subvocalitzar, anomenar els objectes, agrupar-los en categories)
  - ▣ Practicar a casa i a l'escola (portar o fer encàrrecs)
-

Llenguatge

- ▣ Retard en la seva expressió .
  - ▣ El seu nivell lingüístic va per darrera del seu nivell lector, de la seva capacitat social i de la seva intel·ligència en general
  - ▣ Tenen dificultats per donar respostes verbals, donem millors respostes motores.
  - ▣ Millor capacitat de llenguatge comprensiu que expressiu
-

Suggeriments d' intervenció

- ▣ Treball individual i amb especialistes
  - ▣ A l'aula com menys exposicions llargues orals millor
  - ▣ A parlar se n'aprèn parlant. Cal escoltar-los.
  - ▣ Treballar amb ordinadors o tauletes.
  - ▣ La lectura i l'escriptura afavoreixen el desenvolupament del llenguatge.
-

Conducta

- No acostumem ha tenir problemes de conducta sempre i quan s'hagin establert des de sempre els límits clars en tots els entorns.

- Els nens amb síndrome de Down tenen nivells **similars** de problemes de conducta que els nens sense discapacitat de la mateixa **edat mental**.
- Tenen **menys** problemes de conducta que altres nens amb el mateix nivell de discapacitat, de la mateixa edat i sense S Down.
- Tenen **més** problemes de conducta que els nens sense discapacitat de la mateixa **edat cronològica**, principalment deguts a dificultats de comprensió i de llenguatge

Regla d'or:

Si una conducta no és adequada

per algú de la seva edat sense

S. Down, tampoc ho és per ell.

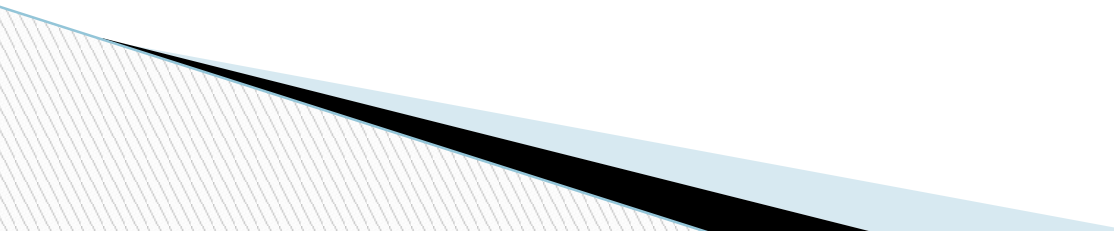
Suggeriments d' intervenció

El més important és

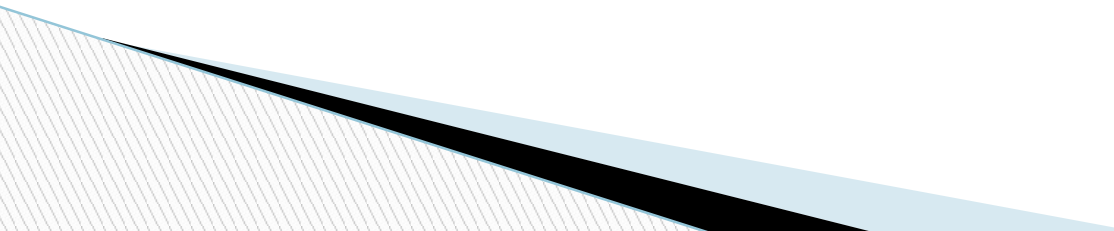
la normalització

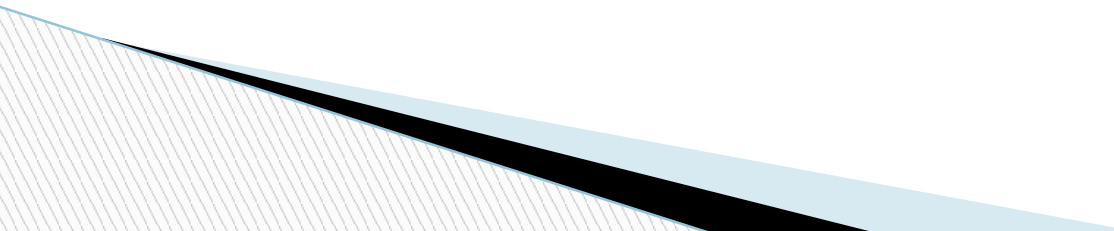
Tenir la síndrome de
Down no és una
bona excusa per
portar-se malament.

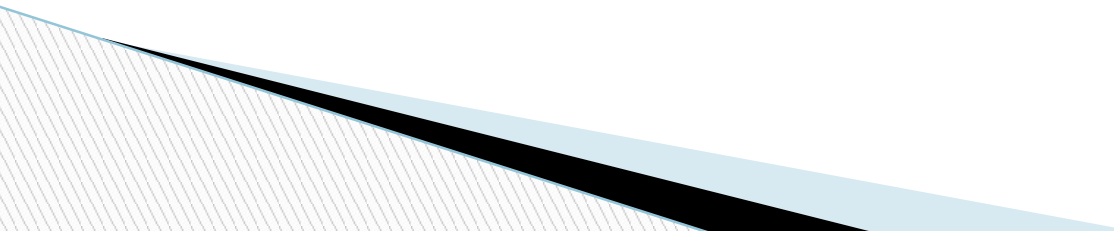
Suggeriments d'intervenció

- ▣ La sobreprotecció o la deixadesa, l'abandonament o la sobrexigència son negatius
  - ▣ Coordinacions entre professors i família
  - ▣ La conducta ha de ser adequada a l'edat **CRONOLÒGICA**
-

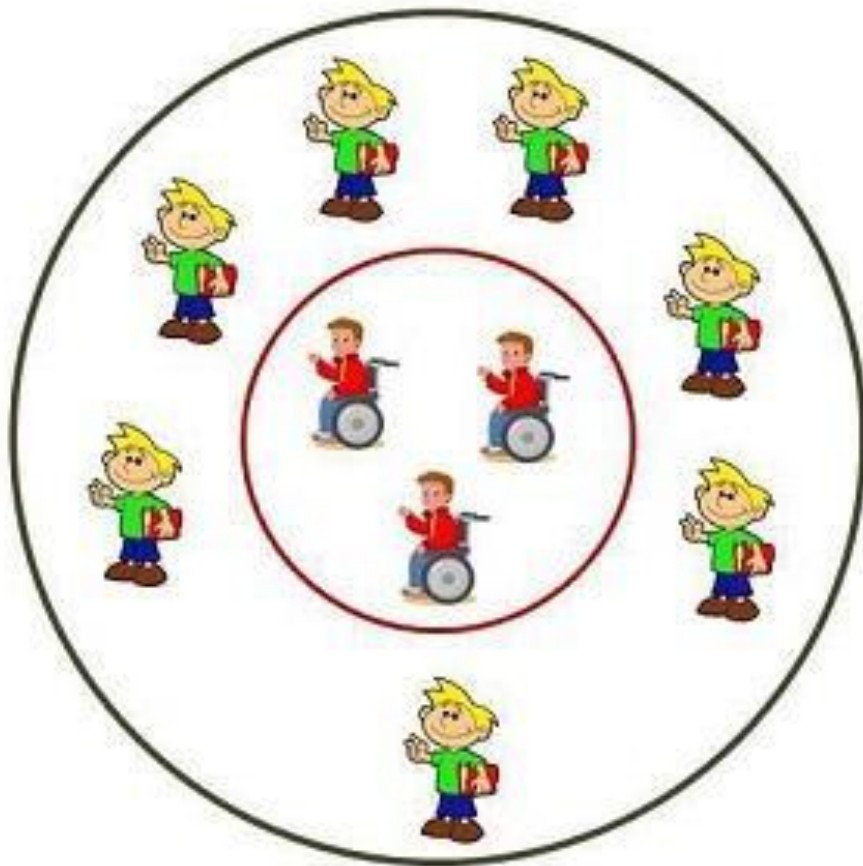
SOCIABILITAT

- ▣ Acostumen a aconseguir un bon nivell d'adaptació social
  - ▣ El nivell d'interacció social és baix
  - ▣ Solen mostrar-se depenents dels adults
  - ▣ Poden haver situacions d'aïllament malgrat haver-hi inclusió(?)
-

Suggeriments d'intervenció

- ▣ Donar normes clares
  - ▣ Donar control conductual extern, com a pas previ a l'autocontrol
  - ▣ És recomanable que participi en tots tipus d'activitats socials del seu entorn.
  - ▣ Programes d'habilitats socials exitosos.
-

INTEGRACIÓN

INCLUSIÓN

- ▣ Faig una barbacoa i un amic em diu que és celíac, “ei, millor que no vinguis”

EXCLUSIÓ

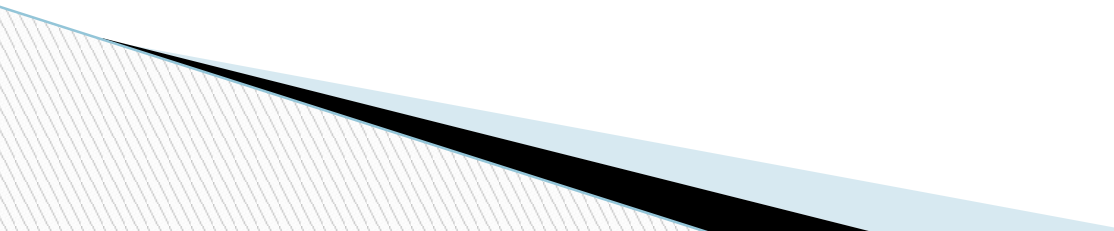
- ▣ Pot venir però no canviarem res, “en tot cas porta’t alguna cosa.”

INTEGRACIÓ

- ▣ M’adapto.”Ok , “segur qui hi haurà coses sense gluten , ens organitzem!”

INCLUSIÓ

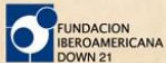
Enllaços d'interès

- www.andisabadell.org
  - www.sindromedown.cat
  - www.sindromedown.net
  - www.fcsd.org

  - www.down21.org **(material didàctic)**
  - www.downciclopedia.org
  - <https://www.down21.org/libros-online/libroLectura/fichas/index.html>
-

Emilio Ruiz Rodríguez

Programación educativa para escolares con síndrome de Down

FUNDACION
IBEROAMERICANA
DOWN 21

Síndrome de Down: lectura y escritura

María Victoria Troncoso
María Mercedes del Cerro

- “Me’n vaig a casa” FCSD
- Mètode de lectura segons Mª Victoria Troncoso
- Pictoaplicaciones:
  - Pictocuentos
  - Pictosonidos
  - Adaptacions de matèries
  - Agenda